

A' ROMAITSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 31. Juliusban 1792.

*A' nagyobb Hírek süketek és népek; az approb-
bak és közép-szerűek itt vagynak.*

Szokása az a' Fejedelmi lakó Városoknak, sőt természete, hogy azok minden országos hírek kút-fejei legyenek. Bétsnek pedig különös szokása az, hogy mihelyt a' Fejedelmi Udvar jelen nintsen, mingyárt több híreket, és nagyobb Ujságokat sutog a' nép sepreje egy más között; de a' mellyek többnyire vagy tsupa költemények, vagy félig meddig lévén igazak, bajoss vólna nekünk a' mostani minden Bétsi hírekkel elé-állanunk.

Mára váratik a' F. Ts. Királyi Udvar Prágába, a' hová már a' F. Palatinus-is, ki a' Tsászári Koronázás hire vételével *Buddn és Pesten*, minden

Q q q

Játék.

Játéknéző helyeket szabad bé-menetelüekké tett vala, úban vagyon. Az a' közönséges hir, hogy a' Prágai Koronázás Aug. 7-dikén esnek, és így az Udvar nem sokára Bétsben fogna lenni. — Minden hireink között az az örvendetesebb, hogy ö Felsőgek kivánt egélségben vagynak. — Budára 19-dikben nagy ágyu lozatok között érkezett valameg a' vilziza menő Török Követ, 20-dikban pedig innen továbbí úját követte.

Eddig rész szerint a' F. Kamaránál volt Udvari Tanácsos *Rottentauzy Rédel* Ferentz Ur az Erdélyi Udvari Kantzellárián lett Udv. Tanácsosa; eddig pedig az Erdélyi Udv. Kantzelláriánál volt Udv. Titoknak *Mehesi* Ur a' Fels. Udvari Kamaránál Udv. Tanácsosa lett, és a' múlt Szombaton hivataljával járó hiveségét is hitével petsélté meg.

A' *Flumei* partok ágyukkal és fegyverés néppel erősítetnek, hogy ha a' Frantzia tengeri tolvajok itt kívánnának meg jelenni, illendő elfogadtatások lehessen; nem is minden ok nélkül — mert itt már a' Tengeri hajós Tolvajok egy néhány ízben mutogatták magokat.

Junisnak 30-dikán holt meg *Prágában* (németl-lyek szerint Bétsben) egy Baró *Ernestus Petrus* nevű 84 eiztendős Generálmajor; ki egy példás életű, igen sokra alkalmas Katona vala. *Sléziában* született, de fogodott Magyar Hazafi, és a' Magyar nemzetnek kitűnő hetsülője vala. E' volt az, a' ki Boldogult édes Anyánk *M. Theresia* alatt a' tűz melleiségeket Bétsbe bé hozta vala, és a' kit most emlitett Felsőges Anyánk a' maga Példás életért annyira kegyelmében tartott, hogy egykor azt kívánná tőlle, hogy a' maga képét festesse le, és küldje el öfelségének. Ezen alkalmatossággal fogja *Petrus*, és egy inghen festetvén le magát a' Királyné számára, azt nyéré vele, hogy azonnal parantsola a' boldog hamvu *M. Theresia*, hogy Gen. *Petrus*-nak 12 Rendbéli köntösi kéziműtőnek, és ajándékba küldé neki. — Ezen lokozor Nevezett

Vezér minden Fejedelméhez Példás hivatással vicseltetett, de kivált II. *Joséf* Császárt annyira szeretete, hogy Házában lévő Kiss-oltárján az *Isten* képe mellé tette a' *Joséf* Képet, ezen irással:

Az én Istenem, és az én Királyom.

— Halálakor azt parantsolta, hogy a' *Joséf* rendelése szerint zsákba temetessék - el, es hogy ezen fejjül irást tegyék Koporsojára:

Hoc sibi

Ernesto *Petrás*, Generáli!

In vita sua animalis

Fecit parum boni, parum mali

Ex juventute nimis liberalis

Vixit in senectute Claustralis

Sed nulli debitor mortalis;

Ex voluntate specialis

Mortuus in Hospitali

Sepultus in Sacco normalis

BCU Cluj Anno Christi 1792. Actatis 84. Cluj

Hazánkbeli Tudósítások.

Minden Hazánkából jött tudósításaink örvendestek. Midőn az Ország gyűléséről visszafra tért *Députátus* Urak az ott végzett dolgokról a' N. Vármegyék előtt számot adtanak volna, a' helyett hogy csak leg-kisebb ellen-szollalkozás is lett volna, nagy öröm töltötte mindeneknek sziveket, és egyelő erővel azon kezdettek munkálódni, hogy a' Felségnek ajánlott pénzt, Reklutákat, Gabonát, és mind azt, valami csak a' Fejedelemnek maga jussa oltalmazására szükséges, mennél hamarébb öszve gyűjthessék. — Ezen öröm és ezen igyekezet egy általjában minden N. V. megyékkel közönséges.

Borsod Vármegyének *Juliusnak* 3. dikán tartatél közönséges gyűlése, a' hol mindenek a' leg-szöb rendel és egyetiséggel mentenek végbe. 7. dikba végződött a' gyűlés, a' midőn *Vizeki Tallián* Igázt Ur a' V. Notáriuságot meg-közlönyén, ar-

ról le-mondott. — Az ugy nevezett *Tiszán* innen lévő Kerületnek *Helvetika* Vallást tartó *Superintendente* T. T. *Szalay Sámuel* Ur meg halálozott. — Ezen nagy Férfi, ezen seprején lévő Századnak 12-dik elztendejében születtetett vala *Tállya M. Váro*sában; előbb *S. Patakon*, az után *Lejddán* és *Franequerában* tanúlt, 1748-ban a' *Miskóltzi* Oskolának lett Tanítója, mellyet 12 elztendőig folytatván 1770 ben azon Kerületnek *Superintendens*vé tétetett, melly hivatalát egész böltsésséggel holtig folytatta. — Juliusnak 15-dikén igen nagy pompával és számas sokaságnak jelen-létével temetettetett el. A' *Borsodi* Kerület' *Esperestje* és G. *Notárius*sa T. T. *Paxi Szathmáry* *Abrahám* Ur *Prédikállott* felette 1. *Timoth* 3. 2. A' *Szikszai* *Préd.* T. *Vétsy* ' *Sigmond* Ur 1. *Sam.* 3. 10. — A' *Miskóltzi* *Professzor* T. *Konyathi* *Abrahám* Ur egy igen szép *Orázió*val végzette ezen halotti tiszteletet. — A' *Szüret* itt alkalmas reménységgel táplálja a' *Gazdákat* — *szénánk* reménység felett termett, gabonát annyit adott az *Isten*, hogy ha *harmad részibe* le arattathatjuk, *szerezsések* vagyunk — a' *Tisza* mellyéken felibe kéri az aratók az aratást.

Ungvárról az iratik, hogy már itt-is a' *F. Helytartó* *Tanátsnak* parantsolatjából az *Anyai* nyelvet tanító *Professzor* *Bélteki György* Ur a' maga hivatalához kezdett. — *Potsan* pedig, a' hová a' *Boldogságos Szűz* síró képéhez minden elztendőben bütsura szoktanak járni az áhittatosabb *Keresztények*, a' múlt hónapban 50 házak lettenek a' tűz *pédájává*. — A' *Horváth* *Ország* *szélekről* jött *Levelekben* az iratik, hogy azokat a' *Helységeket*, mellyek a' múlt *Békesség-kötéssel* az *Auftriai* hatalam alá estenek vala, a' lakós *Törökök* által engedni éppen nem akarnák; sőt azt-is mondják közülök némellyek, hogy a' *Portától* volna nekik erről *endelések*, hogy által ne adják — a' dolognak *kimenetele* fog ezen *hirnek* igazságáról nem sokára *bizony*ságot tenni.

Erdélyből 4-dik Jul. — „ Kedves Kurirom !
 A' Bétsi érdemes Ujság-íróknak egy néhány Leve-
 lekből örömmel olvastam, hogy Pesten, Sopron-
 ban, 's talám nem sokára más helyeken is, rész szer-
 rint már folynak, rész szerint folyóba vannak a'
 Magyar Theátrális Játékok. A'dottak légyenek az-
 zok a' Nemes Hazafiak ! kik nem sajnálják e' tekin-
 tetben is Hazánk' böldegülésének eszközei 's elő-
 segillőji lenni. De kedves Kurirom ! hogy tegyek
 én is általod azoknak, kik még nem tudják, egy ha-
 sonló kedves Tudósítást. M. Vásárhelyen ismét
 játszodni kezdett az Ifjúság, és úgy értettem hogy
 az idei Kollégiumi esztendő végén a' nagy emléke-
 zetű Professor *Kovácsnai* Ur halála után meg- szol-
 laltott, 's egy néhány esztendei halgatását félbe-
 szakasztotta. Tordán, Déván, nem ujságok a' Ma-
 gyar vig és szomorú Játékok, mellyeknek szerzői
 a' N. Enyedi Ifjak. El játszodói pedig azokban a'
 Városokban született 's nyaralni haza ment Tanu-
 lók. N. Enyeden, nem hazudok ha azt mondom,
 hogy 15 esztendőktől fogva minden Kollégiumi esz-
 tendők egy Theátrális Játékkal rekesztetnek bé. Több-
 nyire két része van a' Játéknak: az első szomo-
 ru, az utolsó vig. Nem irhatom le néked Kedves
 Kurirom, millyen sokat használt ez az eszköz az
 Enyedi bárdolatlan népnek pallérozására: ez az
 érzés nélkül való sokaság már kezd érezni, és
 magam láttam olyan embert, a' ki ez előtt a' leg-
 szomorubb történetet-is nevette, de az el-múlt esz-
 tendőben nem álhatta meg hogy ne sirjon. Az itt
 elő-forduló Játékok többnyire fordítottak: a' mely
 az idén el-játszodtatott az a' *Voltér Brutus*a. Di-
 tsérem az Ifjakat, hogy illyen szép Játékot valóz-
 tattak; de lehetett volna szebben fordítani; talám
 ha *Voltaire* magyarul tudott volna is, meg nem es-
 merhette volna a' maga munkáját. Ha attól nem
 félnék hogy a' *Kurir*' terhére leszek, könnyű volna
 mind a' fordításban, mind a' játszodásban esett hi-
 bákat meg-mutogatnom azzal a' reménséggel, hogy
 ezért az Ifjak meg nem neheztelnek, sőt jó neven
 veszik;

veszik: de sietek egyébre, a' mi a' Kurirt-is érdeke-
li, ez a' vig Játék.

Két boldogtalan, mert nem nevezhetem érdeme-
sebben, két boldogtalan Ifju elő áll a' többek között,
és minekutánna más harmadik boldogtalan egy le-
veleket fel-bontó Posta mestert tsúfolt volna ki gu-
nyoló Játékával, ez a' két boldogtalan a' *Magyar*
Kurirt kezdi név szerint tsúfolni, ötöt az Igazság
el-titkolójának 's az hazugság ki-trombitálójának,
ötöt *interestatusnak*, ötöt roszsz embernek, 's a' t.
el-nevezi. Én tudom a' Játék természetit miben áll,
de a' leg-élesebb *Satirikustól* sem láttam, hogy név
szerint gunyoljon valakit. Köntöfssel, maga viselet-
tel, belzéddel, lehet követni akárkit, de nevet ad-
ni az embernek, és ötöt ez által egy néhány száz
néző katzagásának tárgyává tenni, csak egy Enye-
di boldogtalan Jádzót illető *Charakter*. Köztünk
maradt kérdés legyen Kedves Kurirom, talám vagy
egy Levelit nem trombitáltad ki? Jól tetted, mert
ha az-is olyan gondolatokat foglalt magában, a'
milyenekkel tellyes vólt a' tégedet gunyoló *Theatra-*
lis Novella, ugy bizony jobb lett volna annak nem a'
rostába, hanem a' válluba maradni. Én-is egy vól-
tam a' Jádzók közül, egy vóltam a' Játék készítői
közül is, de hidd el kedves Barátom, hogy azon
a' boldogtalan Jádzón kívül, egy sem tudta a' Já-
ték napjáig ezt a' róllad való ügyetlenséget, két-
tség kívül ő készítette, mert örökké olyan termé-
szetü vólt ő, hogy mással tsúfolódjék. Bé-rekefíz-
tem már hofszú Levelemet ezzel a' meg-jegyzéssel.
Az *Enyedi* mostani Játékot fel-nyitotta, egy ugyan
ott tanuló nevendékeny Székely Ifjú, ki a' köte-
len tántzolásban, és a' testi hajlásban minden mes-
ter nélkül már annyira ment, hogy nem csak az
Enyedi futó Theátrumon, hanem más Városokon is
egéfsz helybe hagyással *produkálta* magát, ha ez
nem lett volna, az Enyedi Játék most nem ért vól-
na egy pipa dohányt. Ugyan ez az Ifju rekefíz-
te bé a' Játékot-is. — Ezen játék' kohalói közzül
kevés.

kevésnek szállana a' Kalitzkából ki-repült tökkel fogott *Tzincege* madár fejére, mert — *illum quo lesa est, horret adire locum.*

Pest 26 dik Jul. — A' Magyar Nemzeti Theátrum elő-mozdításán a' mint sok érdemes Hazafiak iparkodnak, ugy ennek virágzását egyedül a' jó rendtartás eszközölheti. Törekednek ezen hasznos tzelnek el-érésére sok méltóságok, kiváltképpen pedig egy hazáját 's nemzeti nyelvét buzgón szerető ifju Méltóság. (a' ki az utóbbi Kurirba nevezett Gróf *Ráday Pál.*) Ezen buzgó Hazafinak közben járása által állott fel ez előtt két elzrendövel a' Magyar Jádzó társaság, ez mostanság a' Magyar Theátrumnak Fő Pártfogója, nem olly Igazgatója, (hogy valaki baira ne magyarázza) a' ki valami mellékes tekintetből vagy házonból bajoskodna a' Theátrummal; de ollyan Hazafi, a' ki a' köz bődogságnak okáért maga gazdasága hátráltatásával is eztet tanátsadással, tanitással, 's egyébbel mind addig segélleni szándékozik, még a' társaság fundusa azt meg engedheti, hogy lábra álván, fizetéssel le kötelezett Igazgatót tarthasson. 21 dik Julii szabad bé menetel volt a' Magyar Theátrumba is a' Tsászári Koronáció emlékezetére: dugva vóltak a' helyek.

A' Lengyelek nyomorultul vagynak. *Lithvánia* már egészfen el vagyon az Orosz Sergektől boritatra, és innen a' Lengyel Sergek sebess lépésekkel lietnek visszafá *Varsó* felé. Már *Grodno* is az Oroszok kezében vagyon, a' melly nagy Városba az Oroszok minden puska szó nélküli szállottanakbék; mivel hogy a' Lengyelek innen előre visszafá vonták vala magokat. — A' H. *Poniatovszky* Serge-is egyenesen *Varsó* alá liet, és már *Chelm* táján vagyon.

Valamint a' Hertzeg *Poniatovszky* Sergeinek, így szintén a' *Lithvánia* felől *Varsó* felé visszafá-nyomuló Lengyel Sergeknek-is ugy nevezett *Arriergárdájok* (hátszó vigyázó részek) szüntelenül va-

ló apró de véres tsatázások között kéntelenítettik az Oroszoknak *Avángárdájok* előtt hátrálni, és mind két részről sok emberek hullának el. — A' Lengyel Király ezen 2 táborokon kívül egy 18-ezer felekből álló harmadik tábort is gyűjt most ölvé, és ennek *Varsó* mellé rendelt helyet a' meg- szállásra, és maga is most ezen szüntelenül szaporodó táboránál tartozkodik. — A' Lengyeleknek egy rend kívül való Diétájok fog kevés idő múlva tartatni, a' melly végre már a' Királynak hivogató Levelei a' Tartományok Követeihez el-küldtettenek. — Ezen Diéta fogja Lengyel Országnek állapotját meghatározni. — A' közönséges hírek azt erősítik, hogy *Angliának*, *Svédziának*, és *Hollandiának* tellyességgel nem tettik az Orosz Tsászárnénak a' Lengyelek földére való bé- szállása, és hogy Angliából sok fegyver érkezett a' Lengyelek számára.

Egy más Lengyel Levél szerint a' *H. Poniatovszky Serge* egészen *Lublinig* vizsgálta magát. Ezt az Oroszok mindenütt nyomba követik, de már most nem viselik magokat erősen ellenségesen, hanem csak úgy nyomulnak lassan-lassan a' Lengyelek után, mintha csak azt akarnák szemmel tartani, hogy ezek mire szélezzanak. — A' Lengyel Király, hol a' *Grochovi* ujj tábornál mulat félmért-földre *Varsótól*, hol ismét benn *Varsóban*. — *Gr. Potoczky*, a' kit a' Lengyelek leg-nagyobb Rebellisnek neveznek, Ukrániában lévő minden jobbagyait Orosz fegyverbe öltöztette.

A' Frantzia *Emigránsoknak* Előljárói igen nagy pompával fogadták valamint a' Fels. Tsászárt, így szintén a' Fruszszus Királyt is *Moguntziában*, és magokat az ő Királyoknak és a' Frantzia Országban veszedelemben lévő vallásnak oltalmazására egy tsepp vérig egész készséggel ajánlották.

Bétsben Jul. 28 dikán ki-adatott Udvari tudósítás a'
a' Frantzia tsata piatzokról.

„ Mons 16. Jul. — Ki-rendeltetvén F. M. Lájtinánt Gróf *La Tour* az *Orchies* Várofsánál fekvő Frantzia Seregnek meg-támodására, a' *Bender* Regementjéből 10 Kompániákkal, a' *Kinszkyjéből* 1 Batalionnal, és 1. Svadron *La Tour* Dragonyosokkal, *Tournayból* Jul. 14-dikének estvéjén útnak indula. — A' ki-adatott rendelés ez vala, hogy *Geo. La Tour* maga a' Seregnek egy részével *Orchiesnek Tournay* felöll való kapuját, a' Vadászok a' sz. *Amandi* kaput, a' *Bender* Regem. Oberstere *Keim* pedig a' *Douay* és *Valenciennes* felöll valót foglalják-el. „

„ Az ellenségnek ki-küldetett vigyázóitól és a' *Nomina* felöl vigyázatra ki-állittatott parasztoktól a' mi előre indúlt Sergeink észre vétetvén, és a' Frantzia Sergek már 2 óra előtt, és így a' miéinkeknek megérkezése előtt egy jó órával tudósittatván a' dologról, elég idejek vala a' Frantziáknak arra, hogy a' *Tournay* kapu elejébe jó rendel ki-áljanak, és 3 ágyukat ki-lizegessenek. — Erekre ugyan Májor *Dandini* az alatta lévő *Avantgardával* bátran rájok ütött, és a' kapu elejébe egy puska lövésnyire visszsa verte őket, de mivelhogy Oberst. *Keim* viratta előtt meg nem érkezhett, erre nézve a' *Dandini* tsatája véletlen és idő előtt esék. Erkezett vala ugyan az után hatulról segítségé-is, de a' nagy férttség miá a' Városba még-is bé nem nyomulhatván, F. M. Lájtinánt *La Tour* a' Vár-fokon lévő ágyuknak tüze aloll ötet visszsa hivatá. Az Oberst. *Keim* meg érkezése után, ujj erővel ütven a' miéinkek az ő vezérlése alatt a' Vár-ra, egyik kaput rész szerint üszve lövöldöztették, rész szerint átsok által bé-vágatták, az alatt pedig a' Várnak kö-falait minden felöll ostromolták. „

„ Az ellenség többet 100 embereknél, és egy ágyut-is el-vesztvén, futásban kezdette meg-má-

radását keresni. Oberst. *Keim* az után igen szép rendel vezérelte a' mi Sergeinket a' Városon keresztül a' nélkül, hogy ezek leg-kisbbsbet pusztítottanak; vagy a' népnek valami bántodást okoztanak volna, és így Gen. *La Tourhoz* a' *Nommaini* dorob-ra az egy ágyuval együtt szerentsésen vizsgálta téré. — Fogságra csak 4 Frantziákat tettek a' miéti-kek, mivelhogy erővel menvén bé *Orcheisbe*, mindent a' kit fegyverbe tanáltak, le-vágtanak, másokat pedig nem bántottanak. — Részünkről el-esett egy néhányad-magával az Agyuzók Kapitánya *Geiger*. Májor *Dandini* halálos sebet kapott. Rajta kívül még a' *Kinsky* Reg. ből Hadnagy *Bekker* és 48. embereink meg-sebelsítettének. — Az alatt, hogy ez történt, még egy más közel fekvő táborát is fel-lármáztatta Gen. *La Tour* a' Frantziáknak, a' hol 2 Dragonyosaink meg-ölettetek.

A' *Párisból* ujjabban érkezett hírek és Levelek is erősítettik, hogy a' *Jákobiták Klúbjá* előre meg-egyeztet vala abban, hogy 16-dik *Lajost*, a' múlt Jul. 14-dikén a' Királyságtól meg-foszszá. A' Nemzeti gyűlésnek is ez iránt való meg-egyezését sokan gyanították. Ennek felette az Országnek külömb-külobb részeiből is igen sok ezerezen gyűltenek vala olyanok *Párisba* öszve, kik a' magok sokaságokban bizván, a' *Jákobitáknak* ezen alatsón tétel-ját, erőszak, fenyegetődés 's vér ontás által vég-re hajtani magokban el-tökéltették vala. Ezen *Jákobita Projektum* 4 punktumokat foglalt magában u. m. — 1-ben.) Hogy a' Király egy meg-határozott mértékletes penzióval tétessék nyugodalom-ra. — 2-szor.) Hogy a' *Dofén* (a' Korona Örökös) nevezettség ki 17-dik *Lajosnak* nevezete alatt Királynak, de egy 12 személyekből álló Uralkodó-tanárs rendeltesség melléje, kik közzül *Pethion* és az *Orléáni* Hertzeg a' főbkek légyenek. — 3-szor.) Hogy az *Emigránsok* tzeitáltatván, ha 14 napok alatt Hazájokba meg nem térnek, jószágaik vétessenek el. — 4-szer.) Minden, valaki most fegyvert nem fog, Hazája

Hazája áruójának tartásék, és másoknak jusza légyen, az ilvent minden *formalitás* nélkült megöloi. — Még sok más egyéb alatsónságokon is járt az ezek a' Jákobitáknak, mint p. o. a' *Septemviratus* — mellyről a' közelebbi Kurirbaa-is emlékeztünk vala, 's több e' félek.

Illyen éretlenségek szármoznak a' tsak nem egészsz Európát öfzve zavart *Jákobita Klúbból*. Az e' félet meg-gondolván, senki sem tsudálkozhatik rajta, hogy Párisban olly igen erőssen irtóztanak előre sokan a' 14 dik Juliusi Szabadság innepe napjától. — Ha *La Fayette* és *Lukner* egymás között egyet értve vagynak, hogy a' Confitutiónalis Királyt és ennek barátjait a' Klúbisták ellen, az egész táborral is oltalmazsak; könnyen ki lehet innen hozni, hogy egy ollyan társaságnak kell ezen *Jákobiták Klúbjának* lenni, a' melly ellen méltán Szövetségbe álhattanak az Europai Fejedelmek.

Az itt Következő Levél, egy jelen lévőnek, a' 14-dik Jul. tartatott Párisi Szabadság innepe napját illető summás tudósítása.]

Paris „El-telék ezen Szabadságnak innepe-napjais. El-telék az a' nap, mellyhez sok derék Polgárok refzketve közelitettek, és a' mellyet mások előre sokan úgy néztenek, mint a' magok pokol fenekén koholtatott gonofz tzéljok' bé tellyesedésének meghatározott napját. 150-ezer emberek jelenének-meg külömb külömb féle fegyverekben, és a' nézőknek száma réá ment 400-ezerre. A' ki ezt a' sokaságot akarja képzelni, tsak egy iszonyu nagyságu, emberekből álló, hangya-bojt képzeljen magának. Bámulásra méltó dolog, hogy még is semmi megnevezhető rendelöttség nem történt. En magam jelen voltam, és a' Népek Bálványát a' Szabadságnak oltárán szemeimmel láttam. Ennek témjénnel láttam a' népet áldozni, midön a' mindenek *Igazgatójának* oltárait minden méltóságától meg-fosztatni szemlélttem. Láttam a' *Törvénynek* úgy nevezett *könyvét* egy igen magos gráditu oltárra fel-emel.

emeltetni, és a' hohéroknak inasaihoz hasonló me-
zittelen mejjü és karu igen sok embereket, minden
féle öldöklö eszközökkel fel-fegyverkezve, körül ál-
lani. Láttam régi Frantzia Gárda béli Uniformás
embereket — öszsze tépett haju, részeg, borzos,
Tserfa koszorus, bé-hojpatt mejjü, bé-esett szemü,
Nemzeti-pántlikával körül övedzett fejér ruhás, hal
áruló Kofákat, kik a' magok kezeikben hegyess
töröket 's más egyéb fegyvereket hordoznak vala.
Ezek között szemlélttem lenni négy, kezeikben füs-
tölö edényeket, és égö tömjényeket hordozó An-
gyal figurákat is. Nem tudtam, hogy alufzom é,
vagy émetten vagyok? valóságot látok é, vagy ál-
modok? „

„ Az egészsz Innep olyan tsendefséggel mene
véghez, a' mint senki előre még tsak meg se ál-
modta volna. Reggel 6 óraker öszve gyülekezte-
nek előbb a' Városnak 60 részeiben a' Nemzeti-gár-
disták. Ezekhez tsatolták magokat az Országból
öszve gyülekezett ugy nevezett fegyveres Szövetség-
gesek. (Ezek azok, a' kiknek Párisba való öszve gyü-
léseket a' Király nem fundionálta volt). — Mind
ezek Páris Várofsának 60 Olztállyaiból a' sz. Antal
nevü külső Városban gyülekeztenek utoljára öszve,
és innen kezdődék az egész Procefsió. A' N. Gyü-
lés magát ezen fegyveres sokasággal 9 óraker ed-
gyestvén, előbb is egy 60 személylyekből álló De-
putátíót küldé a' régi Bástillának helyére, hogy
ez az ott fel építettendő Szabádság' örök emléke-
zete' öfzlopának fundamentom kövét vetné meg. „

„ Még ezen tzerimonia végre hajtatott, megje-
lenének, a' Király, a' Királyné, a' Korona-örökös,
a' Király Kis Afzsony, a' Király Hága Madám Er-
sébet, 's még némelly Dámák egy szekérben, Lovas
katonáktól és 500 Szabad Sereg béliektől kísértet-
ve, az ugy nevezett Katonák Oskoldjában. A' 6
Ministerek a' Király szekere mellett gyalog mennek
vala. A' Procefsió a' N. Gyüléssel együtt 2 óra-
ker érkezék a' Szövetség-mezejére. Itt a' Ki-
rály.

rály-is egvesülvén a' N. Gyűléssel, magát a' Préz-
zesnek bal-keze felöll helyhezteté. Már most a'
Királynak a' Szabadságnak óltárára kell vala a'
N. Gyűléssel együtt fel-állani, de ez annyira el va-
la a' fokaságtól előre foglaltatva, hogy ennek tsak
alsó gráditsán állapotodhatván-meg, itt kelle az eskü-
vésnek-is véghez menni. — A' Király által le-té-
tetett esküvésnek formája ez: — „

„ Esküszöm, hogy a' Nemzethez és Törvény-
hez hívséges leszek, a' réám bizatott hatalmat
egészszén a' Constitutziónak fenn-tartására fogom
fordítani, és az 1789-ben, 1790-ben és 1791-ben
szereztetett Constitutziónak és a' Törvényeknek bá
töltetésében fogok szorgalmaskodni. „ — A' Nem-
zeti Gyűlés által le-té-tetett Hitnek formája ez:

„ Esküszöm, hogy vagy meg halok, vagy sza-
badon élek, és a' *Constitutziót* úgy, a' mint az
1789-ben, és 1791-ben dekretáltatott, meg-örizem:
semmit ollyast javasolni, vagy valamire réá állani,
a' mi azt meg-sértené nem fogok; a' Nemzethez
és Királyhoz hűséges leszek. „ — Ezen esküvé-
seknek el-mondása alkalmatosságával tsak hogy a'
levegő ég öfzve nem szakadozott az ágyu-szó miatt.
— A' Király estvére érkezett viszfá, és noha fok
méltatlanságoknak szemlélése, nagy melegnek és
uualomnak ki-állása után, de tsak ugyan békeféség-
ben, a' maga palotáiba. „

„ Ezen nagy Innepnek tífzeletére készítettett
vala a' *Szövetségnek mezeián* a' több nevezetes dol-
gok között egy 83 élő fákkal körül vétetett sétáló
út is, (*Alle*) — a' melly fák közzül mindenik az
Ország 83 részeinek (az úgy nevezett 83 Departa-
mentomoknak) egy-egy neveit viseli vala. „ —
„ Vala készítettve egy nagy élő-fa-is különösön,
mellynek ágain paizsok, lisakok, és külömb-kü-
lömb féle Rendeknek pántlikás tzimereik valának fel-
függesztetve. A' fa alatt vala egy égetésre való ra-
kás fa, mellyre külömb külömb féle Koronák, Ne-
mes Levelék helyheztetve lévén, a' nép előtt meg-
gyúj-

gyűjtaték és meg-égették: „ — „ A' le-rontott *Báfillának* figurája is a' leg utálatosabb formában szemléltetik vala. „ — „ A' Szabadság-innepe napjára viradó ézaka olly hír terjedett vala el *Párisban*, hogy a' Király és Királyné oda hagyták volna ezen Várost. Már ebben a' szempillantásban jelen vala a' fokaság a' Királyi kastélyban, és tsak az álmából fel-költetett Királynak ezen boszszankodó szovai által tsendefittetheték-le. — „

„ Tudhatja azt a' nép, hogy én a' fő várost abban a' szempillantásban, mellyben annak reám leg-nagyobb szüksége vagyon, el-hagyni nem szándékozom. Ez által tsak az egyenetlenséget akarják némellyek nevelni. Már lankitni kezditek jó-ságomat: és ha így: — kevés idő múlva meg-érzitek, hogy semmiről egyébről, az igazságon kívül, tudni nem akarok. „

La Fayette és *Lukner* *Párisban* vóltanak a' Szabadság' innepe napján: de nem mutatták-meg magokat a' népnek.

A' *Rénus* mellől érkezett ujjabb hírek szerint leg-kisebb kéttség lintsen benne, hogy a' *Frantzia Király* az *Europai Fejedelmeknek Moguntziában* tartatandó fegyveres Congressusára meg ne hivattatnék, még pedig úgy, hogy személyesen jelennyék meg, és már e' végre Jul. 15-dikén *Páris* felé a' Kurir meg-is indúlt vala. — Vagy ki-botsáttatik a' Király ezen Gyűlésre, vagy nem. Ha ki-botsáttatik; vagy az ezen hónapnak végén egy bizonyos helyen öszve gyűlendő *Frantzia Parlament* előtt ki-fogja nyilatkoztatni, hogy a' *Constitutiót* tellyes szabadsága szerint *sanctionálta*; vagy pedig meg-valja, hogy arra kéntelenítetett vólt. Már ekkor bizonyoson lehet mondani, hogy vagy egyiknek, vagy másiknak tselekedésére, tellyes hatalma lett légyen. Ha pedig a' *Frantzia Király* ezen Congressusra ki nem tanálna botsáttatni, ekkor a' *Fejedelmek* egész *Frantzia Országot* fegyverekkel fogják el-borítani.

Azt írják *Madrihból*, hogy már most *Spanyol Országban*-is szabad tudni, mi foly *Frantzia Országban*. *Florida Blanca*, valamint minden *Frantziákat*, úgy minden ő irásaikat-is, mellyek a' *Frantzia Revolutióról* leg-kisebbet emlékeztenek, ki-tiltotta vala *Spanyol Orzágból*. Már most az ujj *Minister Gr. Aránda*, nem csak semmi *Frantziákat* nem üldöztet, hanem az ő irásaiknak is, ki vévén a' *rebeliseket*, szabadosan bé-menni meg-engedi. — Sőt a' mi több, annyira meg változott az egész *Spanyol Ministeriumnak* *Frantzia Ország* iránt való gondolata, hogy a' *Spanyoloknak* a' *Frantzia háboru* iránt való *Neutrálitása* felől leg-kisebbet-is kételkedni nem lehet.

Az *Orosz Udvarról* azt olvassuk, hogy megizente a' *Svédek Regenssének*, hogy ha a' *Svétziát* illető 16-ezer fejből álló *Serget* a' *Frantziák* ellen ki nem állítja, fel fog az *Orosz és Svéd Udvar* között köttetett *Szövetség* bomolni.

A Föld-közép-tengerről. — Az *Orosz Tsászárnétól* el-pártolt *Lambro-Caccioni* még eddig meg-lehetősen jádzik ezen tengeren. — 12 hajóknak tette magát *Urává*. Már egy néhány szigeteket el-pusztított, és egy néhány rakott hajókat ragadozott el. — Ugy haljuk, hogy sem a' *Velentzei*, sem a' *Portia* hajóknak nem kedvez, melly szerint nem igaz az, a' mit a' minap irtunk vala rólla, hogy a' *Frantziákkal* tsatolta volna magát öszve. — Sok bizontalan hírek érkeznek rólla; de kevés idő alatt reméljük, hogy bizonyosabbakat fogunk rólla hallani. — A' *Konstántzinápolyi Levelek* szerint, tudtára adatta az *Orosz Udvar* a' *Portónak*, hogy *Lambro-Caccioni* a' *Tsászárné* akarata ellen tolvajkodik a' *Görög Országi szigeteken*, melly szerint úgy bánják a' *Porta* véle, ha kézre keritheti, mint tengeri tolvajjal, nem mint *Orosz Tiszt*tel. — *Konstántzinápolyban* meg-füzt a' *Pestis*.

A' *Lisbonai Szerzetes Barátok* igen szembe tünő világi módon kezdvén élni, azt a' *Izoross parantsolatot*

latot vevék ezen napokban a' Kormány-széktől, hogy a' *Kafé*, *Billiárd*, 's más egyéb világi gyönyörőségeknek házaiban többet megjelenni, és este az *Ave* után a' Klastromokból ki-maradni ne mérészelnének: mert különben a' Politzia szolgáitól előbb ugyan tsak haza, de másodszor egyenesen a' fog-házba fognának kisírtetni. Nem tetzvéen ezen fel-tétel, némelly Klastromok a' Pápa Nunciussához folyamodtanak: de minden hafzon nélkült; mert tsak a' mellett marada a' dolog, hogy a' közönséges világi gyönyörőségeknek házaiból ki kell a' Papoknak maradniok. —

Hír-adás.

Bétsi Polgári Hajós Mester *Radl György János* jelenti mindeneknek, hogy ő az Alsó Auszriai Kormány-széktől 's egyfzersmind az Udvartól is magának *Hajós Just* nyervén, ezen hivatalához már hozzá akar kezdeni. Minthogy pedig néki a' leg-több Dikasteriumtól is nem tsak hajósi gyakorlottságáról, hanem olyan tehetőségéről is bizonyosság-levelei vagynak kezénél, hogy az ember réa nézve minden veszedelem és kár-vallás iránt bátorságos lehet: erre nézve annál inkább reméli a' gyakor meg-kerestetést, mennél bizonyosabb az, hogy nem tsak jó és serény, hanem igen mérséklett és bilendő fizetésért való szolgálatot ajánl. — Kevés idő múlva ki-fog a' *Duna* parton lévő hajós-számára neveztetni, a' hol mindenektől meg-találtathatik. Addig a' *Roszfzauban*, a' *Duna* parton, a' 129 dik szám alatt tégyen a' kinek szükségos lélzen, jelentést.